

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi puolustustarvikkeiden viennistä annetun lain muuttamisesta

Johdanto

Puolustusministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi puolustustarvikkeiden viennistä annetun lain muuttamisesta.

Laki puolustustarvikkeiden viennistä (282/2012) tuli voimaan 30.6.2012. Laissa säädetään puolustustarvikkeiden viennin, siirron, välityksen ja kauttakuljetuksen valvonnasta ja valvontamenettelystä. Puolustustarvikkeiden viennistä annettuun lakiin ei toistaiseksi ole tehty merkittäviä sisällöllisiä päivityksiä. Puolustustarvikkeiden vientivalvontatyössä on huomattu tarve ajantasaistaa lainsäädäntöä vastaamaan paremmin nykyisen toimintaympäristön tarpeita.

Suomalaisen puolustusteollisuuden vienti on lisääntynyt merkittävästi viime vuosina, mikä on vaikuttanut myös puolustustarvikkeiden viennin valvontaan. Turvallisuustilanteen muuttuminen Euroopassa sekä Suomen liittyminen Natoon on johtanut tarpeeseen arvioida uudelleen muun muassa korkean puolustusteknologian suojaamista sekä puolustustarvikkeiden viennistä annetun lain soveltamisalan rajoja.

Esityksen mukaan lain soveltamisalaa ehdotetaan tarkennettavaksi. Myös puolustustarvikkeen määritelmää päivitetäisiin. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uutena lupatyyppinä yleinen vientilupa, joka yksinkertaistaisi erityisesti ei-kaupallisiin ja väliaikaisiin vientitilanteisiin liittyvää lupamenettelyä. Valvontaa myös tehostettaisiin tarkentamalla puolustustarvikkeiden viejille asetettavia vaatimuksia ja kirjanpitovelvollisuuksia. Lisäksi mahdollistettaisiin viennin jälkeiset tarkastukset. Tiettyjen teknologioiden kohdalla luotaisiin puolustushallinnon sisäinen vapautusmenettely.

Päätöksentekoa valtioneuvostossa ehdotetaan kohdennettavaksi uudelleen puolustusministeriön ja valtioneuvoston yleisistunnon välillä. Lisäksi lakiin tehtäisiin muutamia teknisiä ja kielellisiä muutoksia.

Lain on tarkoitus tulla voimaan 1. helmikuuta 2027.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on varmistaa vientivalvonnan tehokas, tarkoituksenmukainen ja Suomen kansainväliset velvoitteet täysimääräisesti huomioiva toimeenpano. Esityksen tavoitteena

on myös huomioida EU:n uuden ampuma-aseasetuksen toimeenpanon seuraukset kansalliselle lupajärjestelmälle. Edelleen tavoitteena on päivittää puolustustarvikkeiden vientilupiin kohdistuvia säännöksiä siten, että lupajärjestelmä pystyisi vastaamaan merkittävästi kasvaneeseen vientiin ja lupahakemusten lukumäärään. Tarkoitus on myös jatkossa mahdollistaa tehokkaampi vientivalvonta erityisesti tiettyjen korkean teknologian tuotteiden kohdalla.

Myös lisääntynyt kansainvälinen puolustusteollinen yhteistyö ja monikansalliset kehittämis- ja hankintaprojektit vaikuttavat puolustustarvikkeiden vientivalvonnalle asetettaviin vaatimuksiin. Lakimuutoksen myötä lupaviranomaisella olisi keinot vientivalvonnan tehokkaan toimeenpanoon. Toisaalta esitetään puolustustarvikkeiden viennin vastuullisuutta lisääviä toimia, joiden tarkoitus on tukea myös valtion kansainvälisten velvoitteiden toteutumista.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon. Lausunto pyydetään antamaan ensisijaisesti lausuntopalvelun kautta. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Tukea palvelun käyttöön saa osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi. Ministeriöiden tulee arkistoida lausuntonsa lisäksi VAHVA-järjestelmään.

Lausunnon voi tarvittaessa toimittaa sähköisesti osoitteeseen kirjaamo.plm@gov.fi tai postitse osoitteeseen Puolustusministeriö, PL 31, 00131 Helsinki. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/32047/2024. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Kirjaamoon toimitetut lausunnot julkaistaan hankesivulla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, hankenumero PLM002:00/2026). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasystä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 27.5.2026.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antaa neuvotteleva virkamies Riikka Pitkänen, puh. 0295 140 054, hallitussihteeri Laura Sinisalo, puh. 0295 140 081, sekä erityisasiantuntija Frans Peltonen, puh. 0295 140 021.

Liitteet:

[HE laiksi puolustustarvikkeiden viennistä annetun lain muuttamisesta.pdf](#)

[Sääntelytaakkalaskuri_VIVA HE.xlsm](#)

Jakelu:

Amnesty International
Asekauppiaiden Liitto ry
Elinkeinoelämän keskusliitto
Liikenne- ja viestintäministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Nammo Lapua Oy
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Patria Oyj
Poliisihallitus
Puolustusministeriö
Pääesikunta
SaferGlobe
Sako Oy
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suojelupoliisi
Suomen asehistoriallinen seura ry
Suomen puolustus- ja ilmailuteollisuusyhdistys ry
Suomen rauhanliitto– Finlands Fredsförbund ry
Suomen Sadankomitea ry
Tulli
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkkoministeriö
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Ympäristöministeriö

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Nurminen Minnamaria
Puolustusministeriö

Sinisalo Laura
Puolustusministeriö